

OBSAH

ZÁKLADY ETOLÓGIE	4
1 STRUČNÁ HISTÓRIA A PREDMET APLIKOVANEJ ETOLÓGIE	5
2 HOMEOSTÁZA, ADAPTÁCIA, STRES	14
2.1 STRES	17
2.2 STRESOVÉ SITUÁCIE VO VEĽKOVÝROBNÝCH PODMIENKACH CHOVU HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT A ICH PREVENCIA.....	39
2.3 VPLYV STRESU NA KVALITU MÄSA	46
3 SPRÁVANIE AKO NAJEFEKTÍVNEJŠIA FORMA ADAPTÁCIE	49
3.1 POJEM „SPRÁVANIE“.....	49
3.2 FYLOGENETICKY PROGRAMOVANÉ MECHANIZMY SPRÁVANIA (VRODENÉ PRVKY SPRÁVANIA)50	
3.3 ADAPTÍVNE MODIFIKÁCIE SPRÁVANIA (UČENIE).....	60
4 KLASIFIKÁCIA ETOLOGICKÝCH PREJAVOV A METÓDY ICH SKÚMANIA 64	
4.1 METÓDY HODNOTENIA SPRÁVANIA HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT	65
4.1.1 Etologické sledovanie priamym pozorovaním.....	66
4.1.2 Etologické sledovanie pomocou technických zariadení	68
4.1.3 Záznam etologického pozorovania.....	69
4.1.4 Spracovanie etologického pozorovania.....	70
4.1.5 Vyhodnotenie etologických sledovaní	74
4.2 EXPERIMENTÁLNE ETOLOGICKÉ METÓDY	76
4.2.1 Testy v aplikovanej etológii.....	76
5 CHOVATEĽSKÉ - ŽIVOTNÉ PROSTREDIE HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT 79	
5.1 STAVBY A STAVEBNÉ MATERIÁLY	79
5.2 MIKROKLIMATICKÉ PODMIENKY	81
5.3 ORGANIZÁCIA A TECHNIKA CHOVU	84
5.4 OSTATNÉ FAKTORY	86
6 PORUCHY SPRÁVANIA HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT	88
6.1 POJEM, PÔVOD A PRÍČINY PORÚCH SPRÁVANIA	88
6.2 PORUCHY SPRÁVANIA SÚVISIACE S PRÍJOMOM KRMÍV	90
6.3 PORUCHY SPRÁVANIA SÚVISIACE S POHYBOM.....	94
6.4 PORUCHY SPRÁVANIA SÚVISIACE S ODPOČINKOM ZVIERAT	95
ŠPECIÁLNA ETOLÓGIA HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT	96

1	ZÁKLADNÉ KATEGÓRIE A PRVKY SPRÁVANIA HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT	97
2	ETOLÓGIA HOVÄDZIEHO DOBYTKA	105
2.1	ZMYSLOVÉ SCHOPNOSTI HOVÄDZIEHO DOBYTKA	105
2.2	ZÁKLADNÉ KATEGÓRIE SPRÁVANIA HOVÄDZIEHO DOBYTKA.....	107
2.1.1	<i>Správanie na zabezpečenie denných potrieb zvieratá</i>	108
2.1.2	<i>Termoregulačné správanie</i>	115
2.1.3	<i>Sociálne správanie</i>	117
2.1.4	<i>Hravé správanie</i>	126
2.1.5	<i>Emocionálne správanie</i>	126
2.1.6	<i>Sexuálne správanie hovädzieho dobytká</i>	127
2.1.7	<i>Materinské správanie kráv</i>	133
2.1.8	<i>Učenie a učenlivosť</i>	138
3	ETOLÓGIA OVIEC	139
3.1	SOCIÁLNE SPRÁVANIE OVIEC	139
3.2	SEXUÁLNE SPRÁVANIE OVIEC	143
3.3	SEXUÁLNE SPRÁVANIE BARANOV	144
3.4	MATERINSKÉ SPRÁVANIE	149
3.5	UČENLIVOSŤ OVIEC	154
3.6	SPRÁVANIE NA ZABEZPEČENIE DENNÝCH POTRIEB	155
3.7	ABNORMÁLNE SPRÁVANIE OVIEC	159
4	ETOLÓGIA KONÍ.....	161
4.1	VPLYV ZMYSLOVÝCH SCHOPNOSTÍ NA SPRÁVANIE KONÍ	161
4.2	PROSTREDIE A SPRÁVANIE KONÍ.....	165
4.3	ORIENTÁCIA, UČENLIVOSŤ A PAMÄŤ KONÍ.....	166
4.4	SOCIÁLNE SPRÁVANIE KONÍ.....	166
4.5	SEXUÁLNE SPRÁVANIE KONÍ.....	172
4.6	MATERINSKÉ SPRÁVANIE	174
4.7	SPRÁVANIE NA ZABEZPEČENIE ZÁKLADNÝCH DENNÝCH POTRIEB	177
4.8	KOMFORTNÉ SPRÁVANIE	181
4.9	STEREOTYPNÉ SPRÁVANIE SA	183
5	ETOLÓGIA OŠÍPANÝCH	184
5.1	ZVLÁŠTNOSTI FYZIOLOGICKEJ A GENETICKEJ KOMPLEXIE OŠÍPANÝCH.....	184
5.2	SOCIÁLNE SPRÁVANIE OŠÍPANÝCH	187
5.3	SEXUÁLNE SPRÁVANIE OŠÍPANÝCH.....	190

5.4 SPRÁVANIE NA ZABEZPEČENIE DENNÝCH POTRIEB	194
5.5 KOMFORTNÉ SPRÁVANIE	198
5.6 UČENIE	198
5.7 TERMOREGULAČNÉ SPRÁVANIE	198
5.8 ETOLOGICKÉ POŽIADAVKY NA CHOVATEĽSKÉ PROSTREDIE OŠÍPANÝCH	203
6 ETOLÓGIA HYDINY	207
6.1 ZMYSLOVÉ SCHOPNOSTI HYDINY	207
6.2 TERMOREGULÁCIA	209
6.3 SPRÁVANIE NA ZABEZPEČENIE DENNÝCH POTRIEB	210
6.4 SOCIÁLNE SPRÁVANIE HYDINY	213
6.5 SEXUÁLNE SPRÁVANIE HYDINY	216
6.6 MATERINSKÉ SPRÁVANIE HYDINY	219
6.7 SPRÁVANIE OVPLYVNENÉ KONCENTRÁCIOU ZVIERAT V CHOVE	219
6.8 STRES V CHOVE HYDINY	221
7 WELFARE A VYUŽITIE ETOLÓGIE PRI TVORBE CHOVATEĽSKÉHO PROSTREDIA	224
7.1 POJEM WELFARE – ŽIVOTNÁ POHODA	224
7.2 HODNOTENIE ÚROVNE WELFARE	227
7.3 WELFARE V CHOVE DOBYTKA	230
7.4 WELFARE V CHOVE OŠÍPANÝCH	236
7.5 WELFARE V CHOVE HYDINY	237
7.6 WELFARE V CHOVE OVIEC	238
7.7 WELFARE V CHOVE KONÍ.....	239
VYSVETLIVKY	243
ZOZNAM POUŽITEJ A ODPORÚČANEJ LITERATÚRY	246